

TẬP LÀM VĂN

LUYỆN TẬP XÂY DỰNG MỞ BÀI, KẾT BÀI TRONG BÀI VĂN MIÊU TẢ CON VẬT

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Ôn lại kiến thức về đoạn mở bài và kết bài trong bài văn miêu tả con vật.
2. Thực hành viết mở bài và kết bài cho phần thân bài (HS đã viết) để hoàn chỉnh bài văn miêu tả con vật.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Một vài tờ giấy khổ rộng để HS viết đoạn mở bài gián tiếp (BT2), kết bài mở rộng (BT3).

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 1 HS đọc đoạn văn tả ngoại hình của con vật đã quan sát (BT2), 1 HS đọc đoạn văn tả hoạt động của con vật (BT3) – tiết TLV trước.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Trong tiết TLV trước, các em đã viết phần thân bài cho một bài văn tả con vật (tả ngoại hình, tả hoạt động của con vật). Tiết học hôm nay giúp các em biết viết phần mở bài, kết bài cho thân bài đó để hoàn chỉnh bài văn tả con vật.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

Bài tập 1

- Một HS đọc nội dung BT1.
 - GV yêu cầu các em nhắc lại các kiến thức đã học về các kiểu mở bài : trực tiếp, gián tiếp ; các kiểu kết bài : mở rộng, không mở rộng.
 - HS đọc thâm bài văn *Chim công mùa*, làm bài cá nhân hoặc trao đổi với bạn ngồi cạnh, trả lời lần lượt từng câu hỏi.
 - HS phát biểu ý kiến. GV kết luận câu trả lời đúng :
- Ý a, b :

– Đoạn mở bài (2 câu đầu) : <i>Mùa xuân trăm hoa đua nở, ngàn lá khoe sức sống mơn mớn. Mùa xuân cũng là mùa công mùa.</i>	Mở bài gián tiếp
– Đoạn kết bài (câu cuối) : <i>Quả không ngoa khi người ta ví chim công là những nghệ sĩ mùa của rừng xanh.</i>	Kết bài mở rộng

Ý c :

– Để mở bài theo kiểu trực tiếp, có thể chọn những câu văn sau :	<i>Mùa xuân là mùa công mùa. (bỏ đi từ cũng)</i>
– Để kết bài theo kiểu không mở rộng, có thể chọn câu văn sau :	<i>Chiếc ô màu sắc đẹp đến kì ảo xập xoè uốn lượn dưới ánh nắng xuân ấm áp.
(Bỏ câu kết bài mở rộng <i>Quả không ngoa khi...</i>)</i>

Bài tập 2

- HS đọc yêu cầu của BT2. GV nhắc HS : các em đã viết 2 đoạn văn tả hình dáng bên ngoài và tả hoạt động của con vật. Đó là 2 đoạn thuộc phần thân bài của bài văn. Cần viết mở bài theo cách gián tiếp cho đoạn thân bài đó, sao cho đoạn mở bài gắn kết với đoạn thân bài.
- HS viết đoạn mở bài vào vở hoặc VBT. GV phát phiếu cho một số HS. HS tiếp nối nhau đọc đoạn mở bài của mình. GV nhận xét.
- GV mời những HS làm bài trên giấy dán bài lên bảng lớp. Cả lớp nhận xét (đó là mở bài trực tiếp /gián tiếp, cách vào bài, lời văn). GV cho điểm những em có đoạn mở bài tốt.

Bài tập 3

- HS đọc yêu cầu của bài tập.

– GV nhắc HS :

+ Đọc thầm lại các phần đã hoàn thành của bài văn (phần mở bài gián tiếp vừa viết ; phần thân bài đã viết trong tiết TLV trước).

+ Viết một đoạn kết bài theo kiểu mở rộng để hoàn chỉnh bài văn tả con vật.

– HS viết đoạn kết bài vào vở hoặc VBT. GV phát phiếu cho một số HS. HS tiếp nối nhau đọc đoạn kết bài của mình. GV nhận xét.

– GV mời những HS làm bài trên giấy dán bài lên bảng lớp. Cả lớp nhận xét (đó là kết bài mở rộng/không mở rộng, lời văn). GV cho điểm những đoạn kết bài hay.

– GV mời 2 – 3 HS đọc bài văn tả con vật đã hoàn chỉnh cả ba phần : mở bài, thân bài, kết bài. Chấm điểm bài viết hay.

3. Củng cố dặn dò

– GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà sửa chữa, viết lại hoàn chỉnh bài văn miêu tả con vật.

– Dặn HS chuẩn bị giấy bút để làm bài kiểm tra viết (miêu tả con vật) trong tiết TLV sau.